

Особливо важливими є впровадження інновацій для підприємств, які вже здійснюють чи планують розпочинати зовнішньоекономічну діяльність, що сприятиме підвищенню конкурентоспроможності вітчизняної продукції тощо на іноземних ринках.

Основними перевагами впровадження інновацій на підприємствах є: - підвищення якості продукції; - підвищення попиту на інноваційну продукцію в споживачів; - зниження собівартості продукції; - зміцнення позицій на ринку; - збільшення обсягів реалізації; - удосконалення управлінського процесу; - удосконалення організування трудового процесу працівників; - удосконалення технологічного циклу та скорочення його тривалості; - зростання інвестиційної привабливості підприємства тощо.

Інновації стали невід’ємним елементом сучасної економіки без яких жодне підприємство не зможе втримати конкурентоздатність, захопити ринок, запропонувати покупцю нову якісну продукцію. Інновації впроваджуються у всіх галузях та напрямках. При формуванні політики підприємства необхідно належну увагу приділяти інноваційному розвитку, що в подальшому буде запорукою успіху і добробуту.

1. Інноваційна діяльність підприємства та економічна оцінка інноваційних процесів [електронний ресурс] Режим доступу: http://www.library.tane.edu.ua/files/EVD/mon_invest_hariv.pdf

К.В. Процак, О.П. Просович

Національний університет “Львівська політехніка”

ІННОВАЦІЙНІ ПІДХОДИ ДО УДОСКОНАЛЕННЯ ІНФРАСТРУКТУРИ ЖИТЛОВО-КОМУНАЛЬНОГО ГОСПОДАРСТВА

© Процак К.В., Просович О.П., 2011

Потреба у реформуванні житлово-комунального господарства (ЖКГ) гостро відчувається протягом багатьох років. Проте, незважаючи на гострі дискусії та проведені реформи, стан житлово-комунального обслуговування населення практично не покращився [1-3]. Однією з основних проблем є надзвичайно висока зношеність внутрішньо домових і комунальних інфраструктур, що призводить до великих втрат ресурсів [2. с. 10]. При чому ці витрати входять в тарифне ціноутворення, за які в кінцевому сплачують споживачі.

Житлово-комунальне господарство – складна і багатогалузева інженерна система підприємств міського господарства, що охоплює більше 20 видів діяльності. Частка вартості основних фондів галузі досягає 25 % усієї вартості необоротних активів народного господарства України. Істотною особливістю комунальної інфраструктури є прояв негативних наслідків монопольного положення підприємств - постачальників і виробників послуг, не тільки в необґрунтованому завищенні цін і тарифів на них, але й у їхній незадовільній якості, надійності й екологічній безпеці при неможливості споживача відмовитися від даних видів послуг.

Управління житлово-комунальним обслуговуванням населення повинно здійснюватись на основі загальних науково-методичних засад, але з врахуванням особливостей та специфічних факторів, характерних для даної сфери. До них відносяться, насамперед, подвійність підпорядкування – територіальна і галузева, а також відомча відокремленість окремих суб’єктів діяльності при інтегрованості загальних цілей і потреб споживачів. Ці особливості ускладнюють побудову організаційної структури управління та визначають труднощі з розмежуванням повноважень та відповідальності, зокрема у такій важливій сфері, як ресурсна база, в методах, прийомах та інструментах управління, встановленні критеріїв оцінки ефективності, їх обліку та змін і т.п. Найуразливішим місцем цієї галузі залишається недотримання принципу профілак-

тичності її роботи. Можна стверджувати також про відсутність тісного зв'язку між рівнем тарифів, станом оплати і своєчасністю та якістю надаваних послуг. Не змогли вплинути на ситуацію і поки що нечисленні об'єднання співвласників багатопверхових будинків. Через те власники квартир не впевнені, що отримають тепло своєчасно, що водопостачання буде регулярним, що дахи не протікатимуть, а на дитячих майданчиках завтра будуть ті самі споруди, що залишились сьогодні ввечері, а не з'явиться кіоск, гараж та ін.

Треба наголосити, що до цього часу в Україні не існує однієї або декількох моделей житлово-комунального обслуговування населення, з параметрами яких можна було б зрівняти і оцінити фактичні показники роботи окремих структур житлово-комунального обслуговування населення або хоч би окремих фрагментів цієї діяльності для різних варіантів структури і розміщення житлового фонду, адміністративних, соціально-економічних і територіальних особливостей. Недостатньо узагальнено позитивний досвід комунального обслуговування населення в містах і селищах України. Це не сприяє прискоренню прогресу й наведенню порядку в цій сфері. Сьогодні функціонує організаційно-економічний механізм, який мало у чому змінився, порівняно з часами адміністративно-командної системи. Йому і досі властиві орієнтація переважно на державну форму власності, наскрізна вертикальна адміністративна підлеглисть, прив'язка до планових завдань системи оцінки, незацікавленість персоналу у підвищенні якості своєї роботи, централізоване встановлення цін на житлово-комунальні послуги, фінансування житлово-комунальних підприємств за принципом залишковості коштів.

Діюча система договірних відносин, її нормативно-методичне забезпечення дозволяє кожному із взаємодіючих у процесі ЖКОН суб'єктів: державі, органами місцевого самоврядування, житлово-комунальним підприємствам, власникам житла і їх об'єднанням надавати пріоритет у своїй діяльності насамперед власним інтересам, які, як правило, не співпадають з інтересами інших учасників процесу, і особливо, замовників послуг. Надзвичайно важливим для удосконалення контрактних відносин у процесі житлово-комунального обслуговування населення є вирішення проблеми балансування інтересів споживачів та виробників житлово-комунальних послуг. Це означає, що підвищення прибутковості обслуговування повинно супроводжуватись впровадженням ресурсощадних технологій, підвищенням якості обслуговування, розвитком функцій участі підприємств у створенні сприятливого середовища проживання, благочинних акціях, розбудові інфраструктури тощо. Особливе місце у системі забезпечення своєчасного і якісного надання послуг належить вирішенню проблеми контролю та інспектування якості робіт і виявленню відхилень від стандартів, оскільки житлово-комунальні послуги, як правило, розсерджено. Крім того, не визначено методично технології виправлення відхилень від вимог стандартів, котрі виявленні через опитування або вибіркоче інспектування, оскільки замовник може категорично заперечувати проти виконання їх тим же працівником.

Для підвищення ефективності розвитку житлово-комунального господарства необхідно здійснювати наступні заходи:

- запровадження пільгового кредитування, інвестування та цільового бюджетного фінансування капітального ремонту житлового фонду, внутрішньобудинкових мереж та обладнання, залучення пільгових кредитів тощо; пошук та залучення інвестицій для реконструкції, капітального ремонту та будівництва нових тепло-, водо-, і каналізаційних мереж, впровадження інноваційних, екологічних технологій при наданні житлово-комунальних послуг;

- впровадження інноваційних енергоефективних заходів з метою зниження собівартості житлово-комунальних послуг;

- запровадження прозорих, чітких та зрозумілих договірних відносин між споживачами та виробниками (постачальниками) житлово-комунальних послуг та формування відповідних інституційних структур;

- впровадження прогресивних форм участі громадськості у розвитку цієї сфери на принципах самоорганізації, розширенні асортименту послуг, особливо з ресурсозбережень, запровадження нових підходів до встановлення цивілізованих взаємовідносин всіх учасників процесу, що дало б змогу підвищити якість житлово-комунальних послуг, зменшити їх собівартість, зробити умови проживання привабливішими і людянішими;

- створення конкурентного середовища на ринку житлово-комунальних послуг;
- прискорення розробки та виконання державних та регіональних програм реформування ЖКГ, посилення контролю та відповідальності за їх реалізацію;
- впровадження безперервного моніторингу технічного стану житлового фонду та об'єктів інженерної інфраструктури ЖКГ з метою вчасного здійснення профілактичних заходів чи недопущення різного роду аварійних ситуацій.

Невирішені проблеми в ЖКГ значно гальмують соціально-економічний розвиток країни. Комплексний підхід до вирішення проблем ЖКГ дозволить проживання населення зробити високоякісним і комфортним, адже саме рівень розвитку житлово-комунального обслуговування є індикатором розвитку економіки країни.

1. Віннова І.І., Марчук С.В. Розвиток конкурентних відносин на ринку житлово-комунальних послуг // Вісник Хмельницького національного університету, 2010, №5. Т4. – С.72-75; 2. Логвиненко В.І. Розвиток конкурентних механізмів функціонування ЖКГ на регіональному та муніципальному рівнях // “Менеджер” Вісник Донецького державного університету управління, 2008, №4 (46), С.10-15; 3. Горчакова І.А., О.С. Соловійова. Модель житлово-комунального господарства України на макроекономічному рівні // Вісник Хмельницького національного університету, 2010, №3, Т3. - С. 28-30.

О.О. Пшик-Ковальська, О.Й. Жежуха
Національний університет “Львівська політехніка”

КРИТЕРІЇ ДІАГНОСТИКИ ІННОВАЦІЙНОСТІ ТЕХНОЛОГІЧНИХ ПРОЦЕСІВ

© Пшик-Ковальська О.О., Жежуха О.Й., 2011

Складність та взаємозалежність організаційних, технічних, соціально-економічних та інших аспектів управління підприємствами є причиною того, що прийняття управлінських рішень щодо вибору оптимального варіанта технологічного процесу за критерієм інноваційності відбувається під впливом різноманітних чинників, які тісно пов'язані один з одним. Частина таких чинників, які впливають на вибір рішення (альтернативи), за своєю сутністю не можуть бути кількісно виражені, інші – практично не можуть бути виміряні. Як справедливо зазначають науковці, безперервні кількісні та якісні зміни, які відбуваються як у виробництві, так і в зовнішньому середовищі, впливають на ступінь невизначеності інформації, що використовується при прийнятті управлінських рішень, в т. ч. і щодо діагностики інноваційності технологічних процесів [2]. Відтак, для забезпечення стабільного інноваційного розвитку вітчизняних підприємств дослідження проблематики критеріїв діагностики інноваційності технологічних процесів набуває особливої актуальності.

Під час діагностики інноваційності технологічних процесів важливо враховувати те, що вона може здійснюватись як в умовах повної, так і часткової інформаційної визначеності, чи взагалі в умовах невизначеності. З іншого боку, слід пам'ятати і про те, що інноваційність технологічних процесів можна охарактеризувати різноманітними показниками, які за своєю природою, характером та призначенням не можуть бути оцінені одним лише методом, адже сама по собі категорія “інноваційність” не має кількісного виміру, а характеризується сукупністю показників. Все це дозволяє стверджувати про необхідність проведення ґрунтовного аналізу можливих підходів до діагностики інноваційності технологічних процесів. Вибір ефективного методу діагностики дасть змогу підприємству одержати важливий інструментарій для прийняття обґрунтованих управлінських рішень щодо інноваційного розвитку підприємства.